

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa S. [...] Spółki z o.o. w W.
przeciwko [...] P. S.A. w W., obecnie P. [...] Spółce z o.o. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 października 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę
3600,- (trzy tysiące sześćset) złotych z tytułu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 października 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 listopada 2013 r., którym oddalono powództwo o zapłatę kwoty stanowiącej sumę odszkodowania z tytułu niewykonania zobowiązania, kosztów wykonania zastępczego oraz spełnionego

świadczenia, które zdaniem powódki stało się nienależne w związku z odstąpieniem przez nią od umowy. Spór stron dotyczył umowy o budowę osiedla domów jednorodzinnych z dnia 4 sierpnia 2009 r. Umowa ta przewidywała przedstawienie przez powódkę gwarancji bankowej zapłaty za roboty budowlane. Obowiązek ten nie został spełniony, zaś oświadczeniem z dnia 27 stycznia 2011 r. powódka odstąpiła częściowo od umowy, powołując się na jej niewykonanie przez pozwaną.

Sąd Apelacyjny podzielił wnioski Sądu pierwszej instancji, że w okolicznościach towarzyszących wykonaniu umowy, aby stwierdzić powstanie w sprawie przyczyny uzasadniającej odstąpienie od umowy na podstawie art. 635 w związku z art. 656 k.c. należało wykazać, że prawdopodobny jest brak wykonania robót budowlanych w umówionym terminie. Sąd drugiej instancji wskazał także, że rzeczywistą przyczyną odstąpienia od umowy było dążenie powódki do zdjęcia z siebie obowiązku uzyskania gwarancji bankowej, co niezależnie od istnienia przyczyn do odstąpienia od umowy czyniłoby je bezskuteczne na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o gwarancji zapłaty za roboty budowlane (Dz.U. Nr 180, poz. 1758 ze zm. - dalej jako „u.g.z.”). Z tych powodów Sąd Apelacyjny podzielił wniosek Sądu pierwszej instancji o braku dochodzonego w sprawie roszczenia o zapłatę odszkodowania.

Powódka zaskarżyła to orzeczenie skargą kasacyjną, zarzucając wydanie go z naruszeniem: art. 635 w związku z art. 656 § 1 i art. 6 k.c.; art. 636 § 1 w związku z art. 656 § 1 k.c.; art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z § 19 ust. 1 i 9 umowy stron; art. 494 k.c.; art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z § 15 ust 6 umowy stron i art. 636 § 1 k.c.; art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 u.g.z.; ewentualnie: art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 u.g.z. w związku z art. 58 § 2 k.c.; oraz ewentualnie: art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 u.g.z. w związku z art. 5 k.c.; art. 380 k.p.c.; art. 378 § 1 k.p.c.; art. 328 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.; art. 385 k.p.c. Na tej podstawie skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...], ewentualnie o uchylenie go i orzeczenie co do istoty sprawy wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie - o jej oddalenie - oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak w niej zwłaszcza podstaw, na których występowanie w sprawie powołała się skarżąca.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała ona, po pierwsze, na potrzebę wykładni przepisu wywołującego poważne wątpliwości - art. 635 k.c., stosowanego do umowy o roboty budowlane na podstawie art. 656 § 1 k.c. Wymaga on, jej zdaniem, odpowiedzi na pytanie, czy dostateczną podstawę odstąpienia od umowy stanowi sytuacja, w której wykonanie zobowiązania w umówionym czasie „nie jest prawdopodobne”, czy też, że „jest [to] nieprawdopodobne”. Problem ten ma, zdaniem skarżącej istotne znaczenie dla ustalenia zakresu okoliczności, które zamawiający dzieło zobowiązany jest wykazać w razie woli skorzystania z uprawnienia do odstąpienia od umowy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego za istotne zagadnienie prawne uważać należy problem o nowym i precedensowym charakterze, związany z wykładnią przepisów prawa mających znaczenie dla konkretnej sprawy, którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy może w poważnym stopniu przyczynić się do rozwoju prawa (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 398/14, nie publ. oraz z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, nie publ.).

Kwestia wskazana przez skarżącego nie odpowiada jednak tej przesłance, nie można bowiem stwierdzić, by miała znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy zauważyć, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sądy obu instancji, jak również ich argumentacja prawna, nie pozostawiają wątpliwości, że kluczowe znaczenie z perspektywy rozstrzygnięcia sprawy miało stwierdzenie stopnia prawdopodobieństwa braku wykonania zobowiązania zgodnie z jego treścią. Szczegółowe rozróżnianie z tej perspektywy sytuacji „braku prawdopodobieństwa” oraz „nieprawdopodobieństwa”, choć samo w sobie może mieć znaczenie w szczególnych okolicznościach innych spraw, na gruncie rozstrzyganego sporu

pozostaje kwestią czysto teoretyczną i wyabstrahowaną od rzeczywistego stanu rzeczy. Z tego powodu nie można uznać, by jej wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy miało znaczenie dla rozpoznania sprawy - a tym samym, by doszło do spełnienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ponadto, skarżąca wskazała na występowanie w sprawie innego zagadnienia prawnego - formułując je jako pytanie, czy żądanie wykonawcy, by inwestor przedstawił gwarancję zapłaty za roboty budowlane, może być uznane za sprzeczne z ustawą lub mające na celu obejście ustawy, względnie za nadużycie prawa podmiotowego, gdy inwestor wykonuje swoje zobowiązanie wobec wykonawcy i podwykonawców oraz nie jest zagrożony niewypłacalnością. Także w tym zakresie nie doszło do spełnienia przesłanek istotnego zagadnienia prawnego, rozumianego w myśl art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wyjaśnienie tego problemu wymagałoby z istoty rzeczy odniesienia się do szczegółowych i indywidualnych okoliczności faktycznych poszczególnych spraw. Każda ze wskazywanych wyżej podstaw uznania żądania wykonawcy za bezskuteczne, wymaga analizy konkretnego układu okoliczności faktycznych - tym bardziej, że jako podstawę ich stosowania wskazano elementy wykonania zobowiązań przez inwestora oraz cechy jego sytuacji ekonomicznej. Z tych powodów omawiany problem pozostaje zbyt kazuistyczny, by mógł stanowić podstawę istotnego zagadnienia prawnego w opisywanym wyżej rozumieniu.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw